Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

HAK; Hätäkeskuslaitoksen kirjallinen lausunto Maa- ja metsätalousvaliokunnan asiantuntijalausuntopyyntöön

Yleistä

Hätäkeskuslaitos pitää paikkatietoselontekoa hyvänä ja sen toimeenpanoa erittäin tärkeänä. Hätäkeskustoiminnassa tarkka ja oikea paikkatieto on yksi tärkeimmistä tiedoista, joiden perusteella oikeaa ja mahdollisimman nopeaa apua voidaan tapahtumapaikalle lähettää.

Hätäkeskuslaitoksen kannalta on ollut erittäin ongelmallista se, että eri osoitetietoaineistoissa on keskinäisiä ristiriitaisuuksia. Vertailtaessa Maanmittauslaitoksen osoitejaksojärjestelmää ja Väestötietojärjestelmän osoiteaineistoa, on niiden väliltä löytynyt yli 140 000 ristiriitaista tietoa. Ristiriidat voivat ilmentyä etäisyyksien välisinä eroina tai kirjoitusasuun liittyviin eroihin. Näiden lisäksi on suuri joukko samannimisiä, epäjatkuvia katuja. Kadut voivat kunnassa alkaa jossakin kohdassa ja kaavoituksen tai muun syyn vuoksi katkeavat ja jatkuvat taas muualla kunnassa samalla nimellä. Tällaiset ovat hätäkeskustoiminnan kannalta erittäin ongelmallisia.

Selonteon sivulla 25 on hyvin kuvattu se, että turvallisuusviranomaiset tarvitsevat rakennusten osoitteiden lisäksi myös rakennusten sisäänkäyntitiedot ja niiden saavutettavuustiedot. Nykyisin paikkatieto kohdistuu rakennuksen keskipisteeseen eikä tämä ole riittävä tarkkuus.

Julkisen hallinnon yhteinen paikkatietoalusta sekä turvallisuusviranomaisten yhteinen paikkatietoalusta

Julkisen hallinnon paikkatietoalusta sekä turvallisuusviranomaisten yhteinen paikkatietoalusta ovat kannatettavia kehityskohteita. Nykyisessä mallissa eri toimijat yhteiskunnassa ja turvallisuusviranomaistoimijoissa poimivat paikkatietoja eri lähteistä ja koostavat näistä samoista lähdeaineistoista samoja tai samankaltaisia tuotteita. Eri toimijat tekevät siis päällekkäistä työtä sekä aineistohankinnassa että aineistojen prosessoinnissa. Paikkatietoalustojen ollessa käytössä aineistojen haku- ja päivitysprosessien tulisi olla jatkuvia ja ajantasaisia. Nyt päivitettyjä aineistoja on saatavissa vain kaksi kertaa vuodessa (Väestörekisterikeskus).

Osoite | Address
Hätäkeskuslaitos
PL 112, FI-28131 PORI

Puhelin | Telefon
+358 (0)295 480 112

E-mail
hatakeskuslaitos@112.fi

Nödcentralsverket
PB 112, FI-28131 BJÖRNEBORG

Faksi | Telefax
+358 (0)295 411 800

etunimi.sukunimi@112.fi
forstnamn.efternamn@112.fi

www.112.fi

Paikkatietoalustan tulisi pitää sisällään myös aineiston kattavuuden tarkistuksen sekä laadunvarmistusprosessit, jolloin käyttäjätahojen ei enää tarvitse tehdä laadunvarmistustyötä erikseen vaan aineiston oikeellisuuteen ja laatuun voidaan luottaa.
Paikkatietoalustan tulisi myös vastata siihen haasteeseen, joka on tällä hetkellä aineiston päivitysprosessin hitauden takia. Kunnassa kaavoituksen ja rakentamisen kautta muodostuva uusi tiestö- ja katunimiaineisto siirtyy tällä hetkellä liian hitaasti esim. turvallisuusviranomaisten käyttöön.
Kaavoituksessa tehtyjen ratkaisujen tulisi olla toimeenpanokelpoisia vaikka niistä tehtäisiin valitus. Valitusprosessin vuoksi aineiston toimitusprosessi saattaa viivästyä todella pitkään.

Naapurimaiden raja-alueiden paikkatietoaineistojen saanti haasteena

Hätäkeskuslaitos ja turvallisuusviranomaiset tekevät jatkuvaa yhteistyötä Ruotsin ja Norjan suuntaan näiden maiden raja-alueilla. Venäjän puoleisella rajalla tehdään myös yhteistyötä, mutta hieman harvemmin.
Yhtenä haasteena on ollut paikkatietoaineistojen saaminen naapurivaltioiden rajojen sisäpuolelta. Aineistosta olisi kuitenkin selvää hyötyä esim. hätäkeskustietojärjestelmään sisältyvänä aineistona.

Paikkatietoaineiston tieto- ja kyberturvallisuus

Eduskunnan hallintovaliokunta on antamassaan lausunnossa korostanut paikkatietoaineiston julkiseen jakamiseen liittyviä tietoturvariskejä. Hätäkeskuslaitos yhtyy tähän näkemykseen ja erityisesti turvallisuusviranomaisten omat ja omilla tiedoillaan täydentämät paikkatiedot pitävät sisällään salattuja tietoja, joiden tieto- ja kyberturvallisuudesta tulee huolehtia erityisellä tavalla.

Hätäkeskuslaitoksen johtaja Martti Kunnasvuori

Johtaja, tekniset palvelut Jukka Aaltonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Hätäkeskuslaitos 24.10.2018 klo 08:50. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Osoite | Address
Hätäkeskuslaitos
PL 112, FI-28131 PORI

Nödcentralsverket
PB 112, FI-28131 BJÖRNEBORG

Puhelin | Telefon
+358 (0)295 480 112

Faksi | Telefax
+358 (0)295 411 800

E-mail
hatakeskuslaitos@112.fi

etunimi.sukunimi@112.fi
forstnamn.efternamn@112.fi

www.112.fi

Osoite | Address
Hätäkeskuslaitos
PL 112, FI-28131 PORI

Nödcentralsverket
PB 112, FI-28131 BJÖRNEBORG

Puhelin | Telefon
+358 (0)295 480 112

Faksi | Telefax
+358 (0)295 411 800

E-mail
hatakeskuslaitos@112.fi

etunimi.sukunimi@112.fi
forstnamn.efternamn@112.fi

www.112.fi